

Szkolny program wychowawczy

Wstęp

Przepisy związane z reformą Systemu Oświaty nakładają na szkoły obowiązek stworzenia własnego, niepowtarzalnego Programu wychowawczego, który byłby drogowskazem w pracy nauczycieli. Od kilku lat pracujemy nad zbudowaniem takiego programu. Chcielibyśmy, aby nasz projekt spełnił oczekiwania zarówno uczniów, rodziców jak i nauczycieli. Po kilku latach prób, sukcesów i błędów opracowaliśmy program, w którym zawarte są wszystkie działania wychowawcze szkoły, te które podejmujemy od wielu lat jak i te, które dopiero zamierzamy podjąć.

Program ten oparty jest na filozofii personalistycznej, jako tej, która za ***główny cel wychowania uznaje integralny rozwój osoby ludzkiej.***

Rozdział I

Główne założenia naszego programu

- człowiek jest osobą, kimś całkowicie indywidualnym, pojedynczym i unikatowym
- człowiek jest fizyczno-duchową całością złożoną z wielu różnych warstw strukturalnych, które stanowią podłoże psychologicznie rozumianej osobowości i kształtują charakter człowieka
- jest on zdolny do rozpoznania i wyboru Prawdy i czynienia dobra
- człowiek jest zdolny do refleksji, jest świadomy siebie oraz niezniszczalnych aspiracji, które w nim tkwią
- największy wysiłek w osiągnięciu dojrzałości leży po stronie samego człowieka, który powinien prezentowane mu wartości tak przepracować, aby stały się one jego własnością i wzbogaciły go wewnątrz
- najwyższym celem wychowania jest uzdalnianie podmiotu do przejęcia kierownictwa nad własnym procesem rozwoju
- wychowanie jest podjęciem wysiłku na rzecz promowania osoby lub wspólnoty osób
- istotą człowieka jest nie tylko wiedza, ale także mądrość
- każdy nauczyciel jest wychowawcą
- nie ma sytuacji wychowawczo obojętnych

- istnieje związek między nauczaniem a wychowaniem
- człowiek jest wolny i w sposób wolny kierować może sobą i swoim działaniem
- wychowanek nie jest własnością ani rodziny, ani państwa, ani szkoły
- w procesie wychowania szanujemy godność wychowanka
- ważnym elementem wychowania jest budowanie tożsamości lokalnej, europejskiej ogólnoludzkiej.
- w naszych działaniach wychowawczych kierujemy się wartościami humanistycznymi

Przez *rozwój* zatem rozumiemy proces samowychowania i stawanie się dojrzałą osobowością, dzięki takim oddziaływaniom na wszystkie płaszczyzny osoby ucznia, które umożliwią ich równoczesny i równomierny postęp. Odbywać się to będzie poprzez wejście w dialog z kulturą, światem, historią i innym człowiekiem, w tym także wychowawcą, czyli każdym nauczycielem. Celem bowiem rozwoju człowieka jest nie tylko stawanie się osobowością, ale także człowiekiem danego narodu, określonego środowiska społecznego w danym momencie historycznym.

Zatem *podstawowym celem naszych działań jest stworzenie uczniowi możliwości do stawania się w pełni człowiekiem* poprzez umożliwienie mu doświadczenia różnych etapów jego życia, podjęcia przemyślanych decyzji, pielęgnowania siebie i innych, aby uzyskać poczucie godności i niezwyklej wartości swego człowieczeństwa.

Wychowanie polega na:

- pobudzaniu i wspieraniu wrodzonych predyspozycji ucznia, aby prowokować jego wzrost i rozwój
 - uwewnętrznianiu wpływów, tzn koncentrowaniu się na wewnętrznych płaszczyznach osobowości ucznia
 - wzmacnianiu wewnętrznej jedności ucznia
 - wyzwalaniu, czyli uczeniu panowania nad rzeczami i sobą samym
 - wyrabianiu kompetencji krytycznych i twórczych
- Podkreślić należy, że każdy nauczyciel jest wychowawcą, a każde podejmowane przez szkołę działanie ma charakter wychowawczy.

Rozdział II

Cele szczegółowe wychowania

Sfera rozwoju	Cele szczegółowe	Sposoby realizacji i osoby odpowiedzialne
---------------	------------------	---

sfera fizyczna

- poznanie własnego ciała i zasad jego funkcjonowania
- poznanie zasad właściwej pielęgnacji ciała
- utrzymywanie sprawności fizycznej
- działania profilaktyczne na rzecz zdrowego trybu życia, zapobieganie nałogom, zapoznanie uczniów z problemami otyłości, anoreksji, bulimii; zapobieganie agresji szczególnie tzw fali poprzez organizację Chrzta klas I oraz dwutygodniowy okres ochronny we wrześniu dla uczniów klas pierwszych
- wyrabianie umiejętności utrzymywania równowagi między rozwojem intelektualnym a fizycznym
- właściwe postrzeganie własnej cielesności, płciowości i seksualności
- wychowanie do życia w rodzinie (w miarę istniejącego zapotrzebowania)
- lekcje biologii
- lekcje wychowania fizycznego
- działalność pielęgniarki szkolnej
- działalność pedagoga szkolnego
- program profilaktyczny
- godziny wychowawcze
- lekcje PO

sfera moralności

- wyrabianie umiejętności dokonywania właściwych wyborów zgodnych z dobrem własnym oraz innych
- rozwijanie umiejętności wolnego wyboru
- uczenie brania odpowiedzialności za innych
- zapoznanie uczniów z zasadami etyki
- nabywanie wrażliwości na drugiego człowieka
- tworzenie własnej dojrzałej hierarchii wartości
- uczenie pracowitości, rzetelności i wytrwałości
- nabywanie umiejętności stawiania sobie celów i ich realizacji

- godziny wychowawcze
- etyka (w miarę istniejącego zapotrzebowania)
- filozofia (w miarę istniejącego zapotrzebowania)
- lekcje języka polskiego
- codzienny kontakt z nauczycielami

sfera umysłowa

- wychowanie człowieka otwartego, ciekawego świata
 - kształtowanie człowieka czerpiącego radość z poznania
 - pokazywanie, że pełne, wszechstronne i gruntowne poznanie świata jest źródłem osiągnięcia Prawdy, a przez to źródłem poczucia wolności
 - wyrabianie kompetencji krytycznych i twórczych
 - uczenie samodzielnego konstruowania wiedzy
 - poznanie różnych stylów uczenia się
 - wyrabianie postawy odpowiedzialności za proces własnego kształcenia
 - nabywanie umiejętności właściwego korzystania z różnego typu źródeł informacji
 - wybór zawodu
- wszystkie zajęcia edukacyjne
 - pedagog szkolny
 - kontakt wychowawców z uczelniami oraz poradnictwem zawodowym

sfera społeczna

- wyrabianie poczucia tożsamości z klasą i ze szkołą
 - uczenie szacunku do drugiego człowieka, jego pracy i własności prywatnej
 - wyrabianie postawy szacunku wobec mienia wspólnego i środowiska naturalnego
 - wyrabianie postaw współpracy i współdziałania
 - dla dobra wspólnego
 - wyrabianie postaw społecznych i patriotycznych
 - wyrabianie umiejętności życia w społeczeństwie demokratycznym, uczenie samorządności
 - wyrabianie poczucia odpowiedzialności za słabszych – działalność charytatywna
 - wyrabianie zainteresowania życiem politycznym, umiejętności
- działania klasowe i ogólnoszkolne
 - działalność samorządu szkolnego
 - lekcje historii
 - lekcje WOS
 - współpraca z lokalnymi instytucjami
 - godziny wychowawcze
 - lekcje biologii
 - kółko ekologiczne

sfera emocjonalna

- umiejętność rozpoznawania emocji
- poznawanie siebie
- poznawanie swoich wad i zalet, akceptacja siebie
- umiejętność okazywania i opanowywania emocji
- umiejętność mówienia o sobie
- umiejętność określania własnej tożsamości i oryginalności
- wyrabianie właściwych postaw wobec rzeczywistości (zaangażowania, krytyczności i kreatywności)
- nabywanie dojrzałości

- pedagog szkolny
- godziny wychowawcze

sfera duchowa	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie warunków do swobodnego wyznawania i poznawania swojej religii • poznawanie innych religii, wyrabianie postaw ekumenicznych, szacunku i tolerancji wobec innych religii i wyznań • uczenie refleksyjnego myślenia 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje religii • godziny wychowawcze • lekcje języka polskiego
---------------	---	--

Szkoła zatrudnia pedagoga którego zadaniem jest:

1. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb, oraz analiza przyczyn niepowodzeń.
2. Określanie form i sposobów pomocy.
3. Różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
4. Działania profilaktyczno- wychowawcze.
5. Wspieranie działań opiekuńczo- wychowawczych.
6. Planowanie preorientacji zawodowej
7. Angażowanie do realizowanych przez szkołę zadań uczniów, zwłaszcza tych, stojących na uboczu i stroniących od współdziałania
8. Kontakt z instytucjami wspierającymi szkołę

Rozdział III

Zadania wychowawcze szkoły prowadzone będą przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną
- samorządem lokalnym

- Policją
- parafią
- Biblioteką Oliwską
- Towarzystwem profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko” z Oliwy
- Caritas-Polska
- Gdańskim Centrum Wolontariatu
- Polskim Stowarzyszeniem na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym
- Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy
- Teatrem Wybrzeże
- Teatrem Miejskim w Gdyni
- i innymi, zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem

W miarę istniejących potrzeb tworzone będą *kółka zainteresowań*, których lista oraz czas i miejsce działania ogłaszane będą na początku każdego roku szkolnego.

Do uroczystości szkolnych należą:

- ślubowanie i otrzęsiny uczniów klas pierwszych,
- uroczyste pożegnanie sztandaru Liceum przez uczniów ostatniej klasy,
- konkurs wiedzy o Patronie Liceum i jego epoce,
- rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego,
- Dnia Komisji Edukacji Narodowej (14.X.),
- Rocznicy Odzyskania Niepodległości (11.XI.),
- Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3-go Maja,
- Pożegnanie absolwentów Liceum
- Warsztaty Szkolne
- koncert „Talenty Piątki

Rozdział IV

Akty prawne będące podstawą programu:

- Konstytucja RP

- Ustawy o systemie oświaty
- Karta Nauczyciela
- Konwencja Praw Dziecka
- Europejska Karta Praw Człowieka
- Konkordat między Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską
- Rozporządzenie MENiS z dnia 23 kwietnia 2004 w sprawie szczególnych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego

Bibliografia:

J. Maritain, *Jednostka a osoba*, „Tygodnik Powszechny” 1957 nr 46

T. Gadacz, *Koncepcja człowieka a wychowanie*, „Przegląd oświatowy” 1995 nr 1

M. Nowak, *Personalizm historyczny i pedagogie o inspiracji personalistycznej*, [w:] *Alternatywy myślenia o/dla edukacji*, red. Z. Kwieciński, Warszawa 2000

T. Ożóg, *Podstawowe elementy Maritainowskiej filozofii wychowania*, [w:] *Poza kryzysem tożsamości*, red. F. Adamski, Kraków 1993

M. Łakomski, *Dlaczego integralny program profilaktyczny w szkole*, Kraków 2004

opracowali: K. Świeczkowska, K. Rzeźniowiecki

Prawa autorskie © V Liceum Ogólnokształcące Wszystkie prawa zastrzeżone.